

Výzva pro badatelskou veřejnost

Památník národního písemnictví připravuje sborník *Literární archiv* č. 55/2023 věnovaný Janu Vladislavovi (1923–2009).

V roce 2023 uplyne sto let od narození básníka, překladatele, esejisty, autora knih pro děti a mládež i vydavatele samizdatové edice Kvart Jana Vladislava. Jeho dílo je dodnes inspirující a v mnohém překvapující – jen v oblasti překladu vidíme polyglotův rozptyl od staré čínské a japonské poezie přes renesanční italskou lyriku až po moderní básníky typu Henriho Michauxe nebo Eugenia Montala. I když je tato jazyková pestrost ohromující, sám Vladislav se vždy skromně cítil nejvíc doma v literaturách románských a jeho studium i představení třeba Baudelairova díla je pro českého čtenáře zcela zásadní. Podobnou stopu pak zanechal (často ve spolupráci s Vladislavem Stanovským) v oblasti folkloru a dětské literatury, kde ovlivnil generace mladých čtenářů. Jeho tvorba pohádková stejně jako recenze i kulturně-politické články, příspěvky v zahraničních časopisech nebo *Pařížské zápisníky* psané od počátku osmdesátých let a navazující na *Otevřený deník* (2012) jsou v mnohém velmi důležitým pramenem pro poznání poválečné kultury a literatury.

Zatímco Vladislavovo básnické a esejistické dílo známe zvláště díky publikacím nakladatelství Torst vcelku dobře (*Fragmenty a jiné básně*, 1998; *Eseje*, 2019), jeho další literární aktivity jsou neustále objevovány (jako vydání prozaického souboru *Lidský los* v roce 2020) a teprve čekají na kompletní zhodnocení a zveřejnění. Pro českého čtenáře jsou stále neznámé jeho texty psané pro zahraniční časopisy a slovníky nebo příspěvky pro rozhlas (mj. pro RFE). Vladislavovy životní osudy i jeho vydavatelská a ediční činnost v samizdatu i po něm (jak v Kvartu, tak později v Klubu osvobozeného samizdatu) je v posledních letech zejména díky publikacím *Uminěnost jako osud* (1998), *Nebylo těžké říci ne* (2011) nebo *Český literární samizdat* (2018) nastíněna velmi dobře. Zaslouhuje si ovšem podrobnější výzkum, jež by např. ukázal Vladislavovu roli na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let v souvislostech centrálních samizdatových edic i v souvislosti práce v exilu (mj. zásadní spolupráce s Jiřím Grušou a Vilémem Prečanem na Čs. dokumentačním středisku). Materiálovou základnu k dalšímu bádání ve všech odvětvích Vladislavovy tvorby zajišťuje jeho rozsáhlý fond v LA PNP.

Právě ve snaze připomínat práci Jana Vladislava chceme v chystaném čísle *Literárního archivu* postihnout šíři a mnohost jeho aktivit v rámci české poválečné literatury. Studie a edice čísla by se měly vztahovat k těmto obecným okruhům:

- Vladislavova původní tvorba a její zhodnocení,
- překlady Jana Vladislava, Vladislav z pohledu srovnávacích literatur,
- Vladislavovy práce pro děti a mládež v kontextu tvorby poválečných autorů,
- esejistika Jana Vladislava a jeho kulturně-politické přemýšlení,
- Jan Vladislav jako vydavatel, editor a redaktor,
- Jan Vladislav v hledáčku Státní bezpečnosti a problémy s cenzurou,
- deník jako žánr, východisko, možnost,
- exil ve Francii, pařížská kolonie jako jedno z center české a slovenské literatury a kultury.

Prosíme o zaslání krátké anotace Vašeho navrženého příspěvku do **31. 10. 2021** redaktorce sborníku Tereze Sudzinové: **sudzinova@pamatnik-np.cz**. Vybraný text v rozsahu **max. 30 normostran** společně se stručným resumé a klíčovými slovy v češtině pak posílejte do **30. 9. 2022** na uvedený e-mail.

externí editor čísla: Mgr. Michal Jareš, Ph.D. (jares@ucl.cas.cz)

odpovědná redaktorka: Mgr. Tereza Sudzinová (sudzinova@pamatnik-np.cz)